

Finansdepartementet

Deres ref.: 19/285-9

Vår ref.:509485

Dato: 29. august 2019

HØRING – NOU 2019:11 Enklere merverdiavgift med én sats

Vi viser til NOU 2019:11 hvor det foreslås å fjerne fritak for mva. og fjerne reduserte satser for mva.

Generelle bemerkninger

Skattebetalerforeningen er opptatt av at skatte- og avgiftsreglene skal være enkle å forstå og praktisere. Merverdiavgift er begrunnet med at staten skal ha inntekter. Når det i tillegg legges vekt på andre hensyn, som for eksempel omfordeling, miljøvern, språk og bosetting, bidrar det til å gjøre regelverket mer komplisert.

Både forskjellige satser, unntak og fritak fra mva medfører avgrensings spørsmål, noe som betyr økte administrasjonskostnader for de næringsdrivende. I tillegg belastes skattemyndighetene og domstolene. Videre risikerer næringsdrivende som tolker reglene feil ikke bare etterberegning av mva og renter, men også tilleggsskatt. Vanskelige avgrensings spørsmål øker denne risikoen.

Disse forholdene taler for å forenkle regelverket, slik det foreslås i NOU 2019:11. Selv om færre satser er en forenkling, må det imidlertid også legges vekt på andre hensyn. Det er foreslått flere kompenserende tiltak, noe som kan komplisere andre regelverk. Samlet sett mener vi derfor at forslaget går for langt, men at det likevel er rom for forenklinger i dagens regelverk.

Bemerkninger til de enkelte satsene

Matmoms 15 %

Den lavere sats for næringsmidler er blant annet begrunnet med hensynet til å tilgodese barnefamilier. Ekspertutvalget mener lav sats ikke er et treffsikkert virkemiddel, og foreslår i stedet å øke barnetrygden. Men heller ikke barnetrygden er treffsikker, hvis målet er å hjelpe de som trenger det mest. Barnetrygden kommer alle barnefamilier til gode, også barnefamilier med god økonomi som ikke har behov for den.

Videre er lav sats ikke bare begrunnet med hensynet til barnefamilier, men også med hensynet til lavinntektsgrupper. Det er ikke foreslått kompenserende tiltak overfor denne gruppen, og høyere sats på mva. vil således ramme denne gruppen fullt ut.

Persontransport 12 %

Selv om noen transportører får kompensasjon fra staten for økte avgifter, og noen reisende er næringsdrivende med fradrag for mva., vil økt sats bety økte kostnader til transport for mange. Det er politisk enighet om at det er ønskelig at flest mulig reiser kollektivt, både av samfunnsøkonomiske hensyn og av miljøhensyn, og da bør man etter vårt syn være forsiktig med å øke mva.-satsen.

Videre er det viktig å peke på at når det gjelder persontransport er det et problem at utenlandske transportører omsetter innenlandske transporttjenester i Norge, uten å være mva.-registrert. Så vidt vi kjenner til kontrolleres disse uregistrerte transportørene i liten grad av Skatteetaten. Hvis satsen økes fra 12 til 23 eller 25 prosent, vil konkurransevridningen øke ytterligere.

Forenklinger innenfor dagens regelverk

Skattebetalerforeningen er positiv til forenklinger av skatte- og avgiftsregelverket, men samlet sett mener vi de foreslåtte endringer går for langt. Mange av endringene, for eksempel for persontransport og aviser, bør etter vårt syn følges av kompenserende tiltak, noe som vil komplisere utgiftssiden. Spørsmålet blir da hvor mye som reelt sett er forenklet.

Vi mener likevel det er rom for å forenkle regelverket innenfor dagens system, og oppfordrer departementet til å arbeide videre med dette. Som et eksempel kan nevnes begravellesbyråer. Det synes unødvendig komplisert at disse skal måtte forholde seg til både satsen på 25 prosent, fritak og unntak. Frakt av tom kiste til sykehuset faktureres med 25 prosent mva., transport av avdøde til krematoriet er fritatt mva., mens stell av den avdøde er unntatt mva.

Skattebetalerforeningen kan gjerne bistå i arbeidet med å se på forenklinger.

Med vennlig hilsen

Skattebetalerforeningen

Karine Ugland Virik
administrerende direktør

Hilde Alvsåker
avgiftsrådgiver